

Ἀπὸ τῶν σπλάγχων τοῦ ἔθνους πρέπει νὰ ἐξέρχονται ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς καλῆς κυβερνήσεως· ταῦτα πρέπει νὰ ὑφίστανται εἰς τὸν ὄγκον τοῦ λαοῦ, πρὶν ἢ φανῶσιν εἰς τὰ δημόσια συμβούλια· καὶ νὰ ὑφίστανται εἰς τὰ δημόσια συμβούλια πρὶν ἢ ἀναδειχθῶσιν εἰς τὴν ὑπερτάτην διοίκησιν. Πρέπει ἡ ἀντιπροσωπία ἣτις ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ νὰ ἐξελέγχῃ τὴν διοίκησιν, νὰ τὴν διευθύνῃ καὶ νὰ τὴν φωτίξῃ· ἀλλὰ διὰ νὰ διευθύνῃ καὶ φωτίξῃ τὴν διοίκησιν, ἡ ἀντιπροσωπία πρέπει νὰ σύγκαιται ἐξ ἀνθρώπων πεπαιδευμένων, μορφωθέντων ἐνωρὶς ἐν ταῖς δημοσίαις ὑποθέσεσι, καὶ μαθητευσάντων ἐν αὐταῖς· ὅπερ δὲν δύναται τις νὰ ἐλπίζῃ εἰμὴ ἐκ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς.

Ἡ ἀνατροφή λοιπὸν εἶναι σύστασις ἀναγκαία εἰς τὰς κυβερνήσεις. Ἡ θρησκεία εἶναι ἄλλη τίς σύστασις, οὐχ' ἥττον ἀναγκαία.

Ι. Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ΚΑΤΑ τὸ 1815 κατῴκουν εἰς Καλλιόνην, κωμόπολιν εἰς εὐάρεστον θέσιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Βέρνονος κειμένην, καὶ γνωστὴν διὰ τὴν ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς οἰκίαν, ἣτις ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἡ ἔδρα τῶν ἀρχιεπισκόπων τῆς Ρουένης.

Ἡ κωμόπολις Καλλιόνη κατοικεῖται ὑπὸ χιλίων ἐξακοσίων περίπου ψυχῶν· τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τόπου παρέχει ὀλίγας τέρφεις, οὐχ' ἥττον ὅμως αἱ στιγμαὶ παρέρχονται εἰρηνικαὶ καὶ εὐτυχεῖς εἰς ταύτην τὴν μικρὰν γωνίαν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Εὐρώ. Ἐξαίρεσις τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς συνεδριάζει τὸ δικαστήριον, ὅπου βλέπει τις τρέχοντας τοὺς γενναίους Νορμανδοὺς χωρικοὺς, θεωροῦντας πάντοτε τιμὴν των νὰ φέρωσι τὴν σημαίαν τῆς ῥαδιοουργίας, ὅπως ἔκαμον οἱ πατέρες των, αἱ ὁδοὶ τῆς κωμοπόλεως εἰσὶ σχεδὸν ἔρημοι ἀπὸ πρωῒας μέχρις ἑσπέρας καὶ ἡ σιωπὴ τῆς νυκτὸς δὲν ταράττεται εἰμὴ ἀπὸ τὴν φωνὴν τῶν γρηγορούντων φρουρῶν, οἵτινες εἰσὶ τοποθετημένοι κατ' ἀποσάσεις· ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν τειχῶν τῶν κυκλούντων τὰς φυλακάς.

Ἡ κωμόπολις Καλλιόνη μοὶ ἤρσκει καὶ δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι διήλθον ἐκεῖ ἐν τῶν ἡσυχωτέρων καὶ τερπνωτέρων ἐτῶν τῆς ζωῆς μου. Ἐσχετίσθην, ἄλλως τε, μετὰ νεανίου τινος ὀνομαζομένου Ἐρνέστου Β... καὶ κυρίου λαμπρᾶς καταστάσεως εἰς ἡλικίαν δεκαοκτῶ ἐτῶν. Εἴχομεν τὴν αὐτὴν ἡλι-

κίαν, τὰς αὐτὰς κλίσεις, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, τὴν αὐτὴν ἀκηδίαν, δὲν ἐχρειάζετο περισσώτερον διὰ νὰ γίνωμεν φίλοι. Ἡ Καλλιόνη ἦτο δι' ἡμᾶς ἀληθὲς Ἑδέμ. Ἡγειρόμεθα καθημερινῶς τὴν πέμπτην ὥραν τῆς πρωῒας, ἀνεγινώσκουμεν, συνεθέτομεν στίχους, καὶ ἀφιερῶμεν τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εἰς τὸν περίπατον. Πότε ἀνεβρίχόμεθα τὸν λόφον, ὅστις ἐπικείται τῆς κωμοπόλεως· ἐκεῖ ἀπέραντον πανόραμα ἐξετελίσσετο ἐνώπιόν μας καὶ τοποθεσίου θελπτικὰ καὶ πλήρεις ἱστορικῶν ἀναμνήσεων μᾶς προσέβαλλον. Ἡ ἐν τῷ κέντρῳ οἰκία ὑψοῦτο μὲ τὰ πυργία καὶ τὰ ὑψηλά της τείχη, ὅλη δὲ ἡ εὐρύχωρος καὶ ὠραία κοιλάς τοῦ Σηκουάνα ἀνεπτύσσετο μακρύτερα· ὁ μεγαλοπρεπὴς ποταμὸς, ὁμοιάζων ἀργυρᾷ ταινίᾳ ἐνεφανίζετο μὲ τοὺς ἐλιγμούς του, ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ὄχτης του εἰς ὀκτῶ χιλιόμετρων ἀπόστασιν, ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Βέρνονος, οἱ ὀφθαλμοὶ μας διέκρινον, καὶ τοὶ ἀσθενῶς, τὸν γελῶντα πύργον τῆς Μαγδαληνῆς ὅπου ἔζησεν ἐπὶ πολλὸν χρόνον ὁ ποιητὴς τῶν *Μεσσηνιακῶν*, ὁ κατ' ἐξοχὴν Γάλλος ποιητής. Ἐπαναφέροντες τὰ βλέμματά μας πρὸς τὴν Ἀνδαλουσίαν πάντοτε ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχτης τοῦ ποταμοῦ, ἡδυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὰ καταπληκτικὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ Γαλλικὰ ἐρείπια τοῦ Πύργου Καλλιάρδου. Εὐρίσκόμεθα ἀπέναντι τῶν παλαιῶν ἐκείνων λειψάνων, ὅπου ὁ Πουσσίνος, νέος ἔτι, ἐκάθησεν ἀναμφιβόλως ὄνειρευόμενος τὸν ὠραῖον οὐρανὸν τῆς Ἰταλίας, καὶ ὅπου τὸ ἀββενωπὸν πνεῦμα τῆς Νορμανδίας, ὁ μέγας Κορνὴλιος, ἐσταμάτησεν. Ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ὄχτης μεταξὺ μεγάλων πυκνῶν δένδρων ἐκείντο ἄλλα ἐρείπια ἀνήκοντα εἰς μονὴν καταστραφεῖσαν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν. Ἄλλοτε ἐπεσκεπτόμεθα τοὺς τόπους ἐκείνους, ἐπικαλούμενοι τὰς ἀναμνήσεις τῶν ἀρχαίων αἰώνων καὶ ἄλλοτε ἐπιβαίνοντες ἀλιευτικῶς ἀκτίου ἐπλέομεν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα, ἐνίοτε ἐπικινδύνως· διότι εἰμεθα ἄκρως ἄστατοι, τολμηταί, ἡ κάλλιον εἰπεῖν ἄφρονες... ἔπειτα ἐπεστρέφομεν εὐθυμοὶ καὶ εὐχαριστημένοι διὰ νὰ ἀρχίσωμεν τῇ ἐπαύριον τὴν εὐτυχὴ καὶ ἀμέριμνον ζωὴν μας.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἤρχισε νὰ γίνηται λόγος καθ' ὅλην τὴν κωμόπολιν Καλλιόνην καὶ τὰ περὶ τὴν φάσματος λευκοῦ, τὸ ὁποῖον πᾶσαν νύκτα ὅτε ὁ ἀὴρ ἦτον ἡσυχος καὶ ἡ σελήνη ἐφώτιζε τὸν τόπον διὰ τοῦ γλυκεροῦ φωτός της, ἐκάθητο ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Σηκουάνα ἐπὶ τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαίας Μονῆς τοῦ Βρούνου· ὅσοι τὸ εἶδον ἔλεγον ὅτι

πότε μὲν ὕψωνε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν, ὡς ἂν προσήγχετο, πότε δὲ ἀπηυθύνετο πρὸς τὰ κύματα τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴν αὖραν, ἥτις ἐτάραττε τὸ φύλλωμα τῶν μεγάλων δένδρων. Οὐδεὶς ἐν τούτοις ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ τὸ μυστηριώδες φάντασμα, τὸ ὁποῖον ὅλαι αἱ γυναῖκες τοῦλάχιστον ὑπελάμβανον ἀνεξετάστως ὡς κάτοικον τοῦ ἄλλου κόσμου, ὡς ψυχὴν πλανωμένην καὶ ἐπικαλουμένην τῶν παρακλήσεων τῶν διαβατῶν.

Ἡ περιέργειά μας διηγέθη εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν ἐξ ὧσων διηγούντο περὶ τοῦ ὑποτιθεμένου βρυκόλακος. Εἰς ἡλικίαν δεκαοκτὼ ἐτῶν δὲν φοβεῖται τις τὰς περιπετείας, τὰς ἀναζητεῖ ἀπ' ἐναντίας. Ἀπεφασίσαμεν λοιπὸν ὁ Ἐρνέστος καὶ ἐγὼ νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ θν, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ.

II

Δέκα ὥραι ἐσήμεινον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἡ φωνὴ τοῦ τελευταίου φρουροῦ πρὸ μικροῦ ἐσθέσθη. Ὑπὸ λαμπρὰν καὶ μεγαλοπρεπῆ σελήνην τὸ χωρίον ἦτο βυθισμένον εἰς ὕπνον βαθύν. Ἐξήλθομεν ἀθόρυβως τοῦ δωματίου μας, καὶ ἄοπλοι ὠδεύαμεν πρὸς τὴν παλαιὰν Μονήν. Μετ' ὀλίγον ἐκάμψαμεν τὴν ἐξοχὴν ἥτις μᾶς ἐχώριζεν αὐτῆς καὶ διήλθομεν μετὰ προφυλάξεως τὸ μῆκος τῶν σχισμένων τειχῶν. Τὰ πάντα ἦσαν σιωπηλὰ καὶ ἐθαδίζομεν τόσον σιγὰ, ὥστε ἀδύνατον ἦτο ν' ἀκουσθῇ τὸ βήμας μας ἐπὶ τῆς γλῆσ.

Ἰστάμεθα ἐν τῷ μεταξῷ, προσέχοντες μὴ τι ἀκούσωμεν . . . οὐδέν! ἄβυσσος σιγῆς . . . Μὴ τὸ μυστηριώδες ὄν περιέστελλεν οὕτω τὴν βοήν τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου; Κατοπτεύομεν τὰ ἐρείπια, τὴν ἀκτὴν, παντοῦ, παντοῦ μηδέν!

— Ἦλθομεν πολλὰ ἐνωρί, μοὶ εἶπεν ὁ φίλος μου· ἐλησμονήσαμεν δ' ὅτι τὸ μεσονύκτιον εἶναι ἡ ὥρα τῶν βρυκολάκων, καὶ ἀκόμη ἔνδεκα δὲν ἐσήμαναν!

— Λοιπὸν! προσμένωμεν ἀκόμη μίαν ὥραν κρυπτόμενοι ὀπισθεν μέρους τινος τοῦ τείχους καὶ ἀκούοντες προσεκτικὰ.

— Σύμφημι! θὰ προσμείνωμεν, ἐὰν ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ, μέχρι τῆς πρωίας· ἀπ' ἐτέρου ἡ νύξ εἶναι γλυκεῖα καὶ θὰ εὐχαριστηθῶμεν διερχόμενοι ταύτην ὑπὸ τοὺς λάμποντας ἀστέρας.

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους, ἐμείναμεν ἄφωνοι ὡς τὰ πρὸ τῶν ποδῶν μας ἐρείπια καὶ ἐνεδρεῦομεν ὀπισθεν πυκνοῦ ἀκανθώδους θάμνου με ἀπό-

φασιν ἀμετάθετον νὰ πλησιάσωμεν τὸν βρυκόλακα ἅμα ἐμφανισθέντα.

Δὲν ἐπροσμείναμεν ἐπὶ πολὺ, διότι τέταρτον μόλις εἶχε παρέλθει, ὅτε βήματά τινα μακρὰν ἡμῶν εἶδομεν σημειουμένην σκιά. Τὸ μυστηριώδες ὄν ἐπλησίασε περισσότερον καὶ τέλος ἐκάθησε ἐπὶ τινος πέτρας· τότε ὑπὸ τὴν λάμψιν τῆς σελήνης ἡδυνήθημεν ἀνέτως νὰ παρατηρήσωμεν γλυκὺ καὶ χάριεν πρόσωπον νεάνιδος, τῆς ὁποίας οἱ ὀφθαλμοὶ εἶχον τι ἀγγελικόν, πρὸ πάντων ὅτε ὕψουντο πρὸς τὸν οὐρανόν. Εἴχομεν ἐνώπιόν μας τὸν πραγματικὸν τύπον βρεμβαζούσης καὶ μελαγχολικῆς ὠριαότητος, καὶ ἐμένομεν ἀκίνητοι καὶ σιωπηλοί. Παρευθὺς δὲ ἡ νεάνις (διότι δὲν ἦτο φάσμα) ἡγέρθη, διέτρεξε με βῆμα ἥρεμον τὰ ἀρχαῖα ἐρείπια καὶ ἀπήγγειλε στίχους τερπνοὺς, πλήρεις ἀρμονίας, στίχους, τοὺς ὁποίους μόνος ὁ Λαμαρτῖνος ἐγνώριζε νὰ κάμῃ. Τότε καὶ ἡμεῖς ἀφήσαμεν τὸν ἀκανθώδη θάμνον ἐκπεπληγμένοι, θαυμάζοντες, συγκεκινημένοι καὶ προσέθμεν πρὸς τὴν βρεμβαζούσαν ὠραίαν, ἥτις παρατηρήσασα ἡμᾶς ἀνετινάχθη.

— Μὴ φοβεῖσθε, Κυρία, τῇ εἶπον μειδιῶν, δὲν εἴμεθα κακοποιοί. Ἀγαπῶμεν τὴν νύκτα, τὴν ὠχρὰν λάμψιν τῆς σελήνης, τὰ εὐσεβῆ ἐρείπια καὶ τὴν βοήν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἦλθομεν ἐδῶ νὰ βρεμβάσωμεν, νὰ μελετήσωμεν . . . Καὶ σεῖς, δέ, Κυρία, φαίνεσθε ὅτι ἀγαπάτε τὴν νύκτα . . . εἰσθε ποιήτρια ἀναμφιβόλως, καὶ βέβαια ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τούτων τῶν ἐρήμων ἐρχεσθε νὰ ἀρυσθῇτε τὰς ἐμπνεύσεις σας.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἐνθαβρυνθεῖσα ἡ νεάνις μᾶς ἐπλησίασε, καὶ οἱ τρεῖς ἐκαθήσαμεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς πέτρας, ὅτε παρεκαλέσαμεν τὴν ἄγνωστον νὰ μᾶς ἀπαγγεῖλῃ τοὺς στίχους, τοὺς ὁποίους πρὸ μικροῦ ἤκούσαμεν.

— Εὐχαρίστως, μᾶς εἶπεν, ἀλλὰ προηγουμένως, ὑποσχεθῆτε νὰ τηρήσητε ἐπὶ τῆς συναντήσεώς μας ταύτης τὴν μεγαλητέραν ἐχεμύθειαν.

— Σὰς τὸ ὑποσχόμεθα, Κυρία.

— Λοιπὸν! ἔχω τὸν λόγον σας καὶ δύναμαι τώρα νὰ σᾶς ἀνοίξω τὴν ψυχὴν μου. Εἶμαι ἀπὸ τὸ Μ... μικρὸν χωρίον τὸ ὁποῖον βλέπετε ἐκεῖ κάτω εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας λεύγας. Ἡ ποίησις, Κύριοι, εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας τῆς νεότητός μου, καὶ πρᾶγμα δι' ἐμὲ ἅγιον καὶ ἱερὸν. Ἐρχομαι καὶ μελετῶ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων τούτων λειψάνων ὅτε ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἀγροῦ κοιμάται ἡσυχος ὑπὸ τὴν καλύβην του, ὅτε δὲν ἀκούεται

ἄλλο εἰμὴ ὁ μурμουρισμὸς τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ὑδάτων. Πᾶσαν νύκτα ἐξέρχομαι κρυφὰ τῆς οἰκίας μου, κοιμωμένων τῶν γονέων μου, ἐπανέρχομαι περὶ τὸ μεσονύκτιον καὶ κοιμοῦμαι μέχρι τῆς ἡμέρας. Θὰ μ' ἐρωτήσητε ἔσως, πότε καὶ πῶς ἤρχισεν ὁ ποιητικὸς βίος μου; . . Ἦμην δεκαπενταετής, καὶ ἐξηρχόμην τοῦ σχολείου, ὅτε ἐξάδελφός μου, ἐλθὼν νὰ διέλθῃ ἐβδομάδας τινὰς παρ' ἡμῖν, ἀφῆκε κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του τὰ πονήματα τοῦ Λαμαρτίνου. Ἐκτοτε ἡ ποίησις ἡγέρθη ἐν τῇ ψυχῇ μου, ἔκτοτε ἔγεινα ποιήτρια. Οἱ στίχοι τοὺς ὁποίους ἀπήγγελλον δὲν εἶναι ἐδικοί μου, ὡς βεβαίως θὰ ἐννοήσατε, ἀλλὰ τοῦ ποιητοῦ τῶν Μελετών. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἐπιθυμῆτε, θέλει τοὺς ἀπαγγεῖλαι ἐκ νέου. Καὶ διὰ τῆς ἐναρμονίου φωνῆς τῆς μᾶς ἀπήγγειλε τὰς στροφὰς τὰς ὁποίας εἶχομεν ἀκούσει.

Τὴν εὐχαριστήσαμεν μετὰ τῆς παρακλήσεως νὰ μᾶς ἀπαγγεῖλῃ στίχους τινὰς ἐδικούς της.

— ὦ! Κύριοι νὰ σᾶς ἀπαγγεῖλω στίχους μου! οὐδέποτε τοὺς ἐνεπιστεύθην εἰς χάρτην. Μένουν πάντοτε ἐκεῖ καὶ δὲν θὰ ἐξέλθωσιν ἐκείθεν.

Καὶ ἐκτύπα τὸ μέτωπόν της, καθὼς ὁ Ἀνδρέας Χενιέρος ὅτε ἀνέβαινε τὰς βαθμίδας τοῦ ἱκρίωματος, ἔπειτα ἡγέρθη αἰφνης, μᾶς ἐπροσκύνησε καὶ ἀνεχώρησε μετὰ ταχύτητα πτηνοῦ.

— Λοιπὸν! τί φρονεῖς περὶ τῆς νέας ταύτης; εἶπον εἰς τὸν φίλον μου.

— Τὴν εὐρίσκω ἄγγελον.

— Καλὰ ἄγγελον. Ἀλλὰ ποῖα ἀλλόκοτος ἰδέα νὰ ἔρχηται πᾶσαν νύκτα, κοιμωμένων τῶν γονέων της, νὰ ἀπαγγέλλῃ στίχους ἐπὶ τῶν παλαιῶν τούτων λειψάνων;

Ὁ Ἐρνέστος δὲ μοὶ ἀπεκρίθη· ἦτο σκεπτικὸς καὶ ἐν βρεβασμῷ ἀνελάβομεν δὲ σιωπῶντες τὴν ὁδὸν τῆς Καλλιόνης. Εἰς τὴν σιωπὴν τοῦ φίλου μου ἐμάντευον τί συνέβαιναν εἰς τὴν καρδίαν του. Τῇ ἐπαύριον ἔλαβον ἐπιστολὴν τοῦ πατρός μου καὶ ἐδῆσεν νὰ ἐπανέλθω εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας μου.

III

Δύο ἔτη βραδύτερον εὐρεθεὶς πάλιν εἰς Καλλιόνην ἔκρουσα τὴν θύραν τοῦ Ἐρνέστου, ὅστις δὲν μοὶ εἶχε γράψῃ ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ μας. Γυνὴ νέα καὶ χαρίεσσα μοὶ ἤνοιξε. Κρίνατε περὶ τῆς ἐκπλήξεώς μου, ὅτε ἀνεγνώρισα τὸ φάντασμα τῶν ἐρειπίων τῆς παλαιᾶς Μονῆς, τὴν νεάνίδα ἐκείνην γενομένην Κυρίαν Ἐρνέστου δὲ Μ...

Ὁ θεὸς ἠὺλόγησε τὴν ἔνωσιν τῶν δύο συζύγων οἵτινες εὐτυχοῦν σήμερον. Ὁ ποιητικὸς ἐνθουσιασμός της νέας ἐξηλείφθη· ἀγαπᾷ τρυφερῶς τὸν σύζυγόν της, ἡ δὲ ποίησις ἐτράπη εἰς ἀγάπην.

ΤΕΡΙΝΗ.

ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ

Εἰς ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ.

Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον ἕνεκα τοῦ υπερβολικοῦ καύσωνος καὶ τοῦ πολλοῦ κονιορτοῦ καθίστανται ἀνυπόφοροι. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης ἐξερχόμενοι ἐν καιρῷ ἡμέρας τῶν οἰκιῶν των πρὸς ἐργασίαν περιβρέχοντα ἰδρῶτι καὶ κατακαλύπτονται κονιορτῷ, ὃν καὶ ἡ ἐλαχίστη πνοὴ ἀνέμου καὶ μία μόνη ἄμαξα διερχομένη ἐγείρει ὅμοιον πρὸς κύματα. Πιστεύει τις περὶ τῶν κατοίκων τῶν Ἀθηνῶν, ὅτι εἰσὶν ὁδοιπόροι τῶν Λιθικῶν ἐρήμων καὶ ὅτι ζῶσι πλησίον καμίνου διαπύρου. Ἡ θέσις ἐφ' ἧς ἔκτισται ἡ πόλις, χάρις εἰς τοὺς Βαυαροὺς μηχανικοὺς, καὶ αἱ πλατεῖαι καὶ πρὸς τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον ἐρρύμοτομημέναι ὁδοὶ της (1) συνεργῶσι πολὺ πρὸς αὐξησιν τῆς θερμότητος. Ὁ βράχος τῆς Ἀκροπόλεως ἀφ' ἐνός, ὅταν πνέῃ πελάγιος ἄνεμος, τὸ ὅρος τοῦ Πάρνηθος καὶ ὁ Λυκαβητὸς, ὅταν πνέῃ ἀπὸ Βορρᾶ, εἰσὶν ὡς δύο ἐργαστήρια τοῦ Ἡφαίστου, ἀφ' ὧν ὡς ἀπὸ κλιβάνου ὁ ἀὴρ φθάνει θερμὸς καὶ πνιγηρός. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἔνδειξις πολυτελείας ἡ κατὰ τοὺς μῆνας τούτους ἀποχώρησις πολλῶν ἐκ τῶν κατοίκων της, ἀλλ' ἀνάγκη πρώτη καὶ ἀπόλυτος. Ἰσραῖον τῇ ἀληθείᾳ ν' ἀναγκάζεται τις νὰ κλείῃ τὰ παράθυρα καὶ τὰς θύρας τῆς οἰκίας του ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ ἡ λεπτοτάτη κόνις, ἡ εἰς τὰς ὁδοὺς διατρέχουσα βήματι ταχεῖ καὶ ἐν σχήματι νεφέλης, εἰσδύσῃ εἰς αὐτὴν καὶ ἐπικαλύψῃ ἀνθρώπους καὶ ἐπιπλα μὲ τὴν σινδόνα της τὴν ἀπεχθῆ, ἥτις ἐστὶν ἡ αἰωνία βάσανος, ἡ διηνεκὴς ἐνασχόλησις τῶν θεραπαινῶν. Εἶνε εὐχάριστον νὰ κάμῃ τις λουτρὸν ἄνευ ὑδατος θερμοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

(1) Οὐδαμῶς ὠφελήθημεν παρὰ τοῦ Δικαιάρχου κακίζοντος καὶ αὐτοῦ τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας διὰ τὴν κακὴν τῶν ὁδῶν διαχάραξιν. « Ἔστι δὲ (λέγει) ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν κακῶς ἐρρύμοτομημένη διὰ τὴν ἀρχαιότητα. » Ἀλλὰ τί καλὸν ἔπραξαν τῇ ταλαινῇ Ἑλλάδι οἱ Βαυαροὶ καὶ πάντες οἱ ὡς φθειρὲς κατατρῶγοντες αὐτὴν ξένοι, ἵνα καὶ πρωτεύουσιν ἡμῖν σχεδιάσωσιν ἀρμοζόντως καὶ πρὸς ὑγείαν συμβάλουσιν;